

آیا جهان همیشه با ما خواهد بود؟

مهدی مدبر

زیربناها، توسعه و انکشاف کشور بوده است، رئیس جمهور غنی و رئیس اجرائیه باید تلاش کنند در کمترین فرصت ممکن چنین برنامه‌ی را طرح کنند و با استفاده از تداوم کمک‌های جهانی آن را به اجرا در آورند.

اکنون که کشورهای عضو ناتو یکبار دیگر تعهد کرده‌اند که کمک‌های شان را به افغانستان ادامه می‌دهند، رهبران حکومت وحدت ملی باید تلاش کنند تا از فرصت پیش آمده به نواحسن استفاده ببرند و نگذارند که این فرصت چنانچه در یک و نیم دهه‌ی گذشته از بین رفته است، دوباره به هدر برود و برای آینده‌ی کشور کاری صورت نگیرد.

تحکیم رابطه دولت - ملت یکی از مشکلات اساسی حکومت افغانستان عدم ایجاد یک رابطه خوب بین دولت و مردم بوده است. حکومت همواره سعی کرده است به رهبران سیاسی بیشتر از مردم توجه کند، خواست‌های رهبران سیاسی، بیشتر از اینکه خواست‌های مردمی بوده باشند، خواست سیاسی و برخاسته از منافع شخصی‌شان بوده است. رهبران حکومت وحدت ملی نیز در این زمینه نتوانسته‌اند موفق باشند و هر روزه فاصله دولت و ملت زیادتر شده می‌رود. رهبران حکومت وحدت ملی اگر می‌خواهند ثبات سیاسی و امنیتی بصورت دوامدار در کشور حفظ گردد، باید رابطه دولت و ملت را بهبود ببخشند و به خواست‌های مردم توجه جدی نمایند. حکومت باید از سیاست‌های که باعث ایجاد فاصله بین دولت و ملت می‌شود پرهیز کند و راه را برای توسعه‌ی دموکراسی هموار بسازد. یکی از راه‌های توسعه‌ی دموکراسی فراهم کردن زمینه اصلاحات نظام انتخاباتی و در نتیجه برگزاری انتخابات است. از سوی دیگر برای این اعتماد مردم به به شفافیت و پروسه‌ی انتخابات بازگردانده شود، باید تذکره‌های الکترونیکی توزیع گردد و نفوس شماری کشور به صورت دقیق انجام شود. حکومت تا زمانیکه نتواند تذکره‌های الکترونیکی را توزیع کند و نفوس کشور را زیربناهای اقتصادی، رسیدن به خودکفایی نیز دشوار خواهد بود. حکومت افغانستان در پانزده سال گذشته فاقد یک برنامه منظم و منطقی و دراز مدت برای ساختن

کرد و گفتند که با کارخانگی انجام شده به وارسا می‌روند. اما بعد از کنفرانس‌های بین‌المللی مسئله مبارزه با فساد فراموش می‌گردد و کمک‌های تعهد شده، یکبار دیگر وارد چرخه‌ی فساد می‌شوند و بدون هیچگونه مؤثریتی به مصرف می‌رسند. اینگونه نگاه به مبارزه با فساد، هیچگاه شفافیت را در امر حکومت داری در کشور بوجود نخواهد آورد و همچنان که در طول پانزده سال گذشته کمک‌های جامعه جهانی حیف و میل شده است، بعد از این نیز حیف و میل خواهند شد و برای آینده و ثبات کشور مؤثر نخواهد بود. حکومت افغانستان مبارزه با فساد را باید به یک اولویت اساسی اش تبدیل کند و هیچگاه نباید از آن غفلت ورزد. زیرا جامعه و زیربنای را با استفاده از کمک‌های جهانی راه اندازی کند. حکومت افغانستان با استفاده از کمک‌های جامعه جهانی باید تلاش کند تا برنامه‌های توسعه‌ی و انکشافی را راه اندازی کند و زیربنای کشور را بسازد. بدون ساختن زیربناهای اقتصادی، رسیدن به خودکفایی نیز دشوار خواهد بود. حکومت افغانستان در پانزده سال گذشته فاقد یک برنامه منظم و منطقی و دراز مدت برای ساختن

نیز قطع خواهد شد، باید ما آن اندازه توان داشته باشیم که آن روز بتوانیم به پای خود پایسیمت و کشور خود را اداره کنیم. حکومت افغانستان باید تمام تلاش خود را به خرج دهد تا کمک‌های جامعه جهانی را مدیریت درست کند و برای ساختن زیربنای کشور مورد استفاده قرار دهد. برای این کار حکومت باید به چند امر مهم توجه جدی نماید. مبارزه دوام دار با فساد در گذشته کمک‌های جامعه جهانی به دلیل فساد، نتوانسته برای ثبات سیاسی، اقتصادی و امنیتی در کشور مؤثر واقع شود. مبارزه با فساد باید یکی اولویت های حکومت افغانستان قرار گیرد. در طول پانزده سال گذشته نگاه حکومت افغانستان به امر مبارزه با فساد، یک نگاه پررزه‌ی و کنفرانس محور بوده است. هر زمان که قرار شده است در کنفرانس‌های بین‌المللی موضوعات مربوط به افغانستان بحث و ارزیابی قرار گیرد، حکومت تلاش و تداوم کمک‌های جهانی به کشور مورد توجه رفتن کمک‌های جامعه جهانی می‌شود، و از سویی دیگر باعث خواهد شد که کشورهای کمک‌کننده از حکومت افغانستان سلب اعتماد کنند و کمک‌های شان را قطع کنند و حمایت‌شان را ادامه ندهند. در آن صورت افغانستان با چالش‌های زیادی روبرو خواهد شد و امکان دارد وضعیت بگسسته‌ی پیش برود که حکومت قادر به مدیریت آن نباشد.

نشست کشورهای عضو پیمان آتلانتیک شمالی «ناتو» در شهر وارسای پولند، به یک موضوع داغ بین شهروندان افغانستان بدل شده بود. هم دولت افغانستان و هم شهروندان کشور، در روزهای گذشته از اهمیت این نشست برای افغانستان نوشته بودند و سعی کردند که آن را برای آینده و ثبات کشور مهم جلوه دهند. واکنش‌ها به گونه‌ی بود که احساس می‌شد اگر رهبران حکومت وحدت ملی از این نشست بدون کسب حمایت ناتو به افغانستان باز گردند، همه چیز پایان خواهد یافت. واقعیت‌های اجتماعی و سیاسی کشور هم نشان می‌دهد که افغانستان در حال حاضر به شدت به کمک‌های جهانی نیازمند است و تداوم این کمک‌ها می‌تواند ثبات و امنیت را در افغانستان تضمین بکند. با وجود اینکه کشورهای عضو ناتو یکبار دیگر تعهد کردند که کمک‌ها و حمایت‌های جامعه جهانی را از افغانستان ادامه خواهند داد، اما نباید فراموش بکنیم که ممکن است این کمک‌ها روزی قطع گردد و دیگر خبری از تمدید کمک‌ها و حمایت‌های جامعه جهانی نباشد. آن زمان چه خواهیم کرد؟ شاید هنوز شهروندان افغانستان توقع نداشته باشند که جامعه‌ی جهانی افغانستان را ترک بکنند و کمک‌های شان به افغانستان را قطع کنند، اما دیر یا زود با این صحنه مواجه خواهیم شد، آیا ما آن روز توان اداره کشور خود را خواهیم داشت؟ آیا نیازمندی‌های مالی دولت و ارتش خود را تامین خواهیم توانست؟ آیا ثبات سیاسی و اقتصادی کشور ما تداوم خواهد یافت؟ تصور بکنید اگر کشورهای عضو ناتو کمک‌ها و حمایت‌شان از افغانستان را تمدید نمی‌کردند، چه اتفاقی می‌افتاد؟ پاسخ به این سئوالات با توجه به وضعیت کنونی کشور، منفی است. اکنون وضعیت اقتصادی و سیاسی کشور ما به گونه‌ی است که بدون حمایت‌های بین‌المللی، حکومت افغانستان حتی قادر نیست معاش کارمندان ملکی و نیروهای نظامی اش را تامین بکند، چه رسد به اینکه به برنامه‌های انکشافی و توسعه‌ی توجه بکند و برای شهروندان کشور خدمات ارائه کند. پس چه باید بکنیم؟ باید بپذیریم که روزی جامعه‌ی جهانی افغانستان را ترک خواهد کرد و کمک‌ها

سرمقاله

افغانستان تنها نیست، اما ...

محمد رضا هویدا

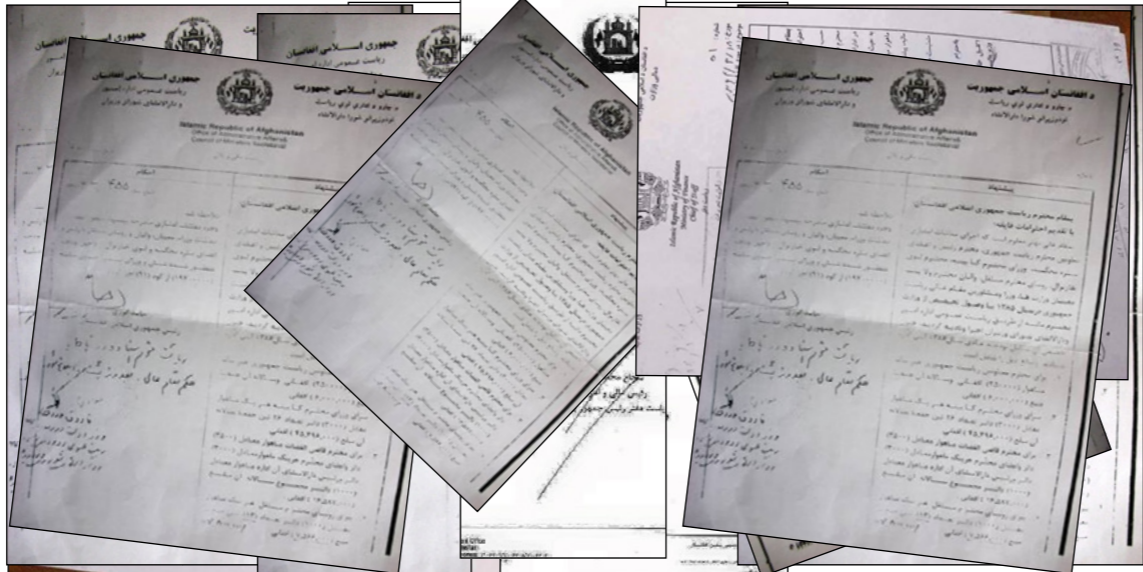
افغانستان تنها نمی‌ماند. سران ناتو در وارسا به ادامه کمک‌های شان در قبال افغانستان تعهد کردند. مهمترین خواست افغانستان از ناتو ادامه کمک‌های مالی به افغانستان بود. تعهد کمک به افغانستان تا ۲۰۲۰ در اولین نگاه میزان اهمیت افغانستان برای ناتو را می‌رساند. افغانستان تا هنوز هم برای ناتو اهمیت دارد. در حالی که ناتو در کشورهای مختلفی درگیر است و کانون‌های بحران‌های جهانی در مناطق مختلف دنیا داغ هستند، اما افغانستان همچنان برای ناتو مهم به حساب می‌آید. ناتو هنوز هم تعهدات میلیاردهای خود را در قبال افغانستان روی دست دارد. ناتو از هنگام ورودش به افغانستان درگیر در بحران‌های بوده که حجم آن بسیار بزرگتر از افغانستان است و به معنای واقعی یک بحران جهانی به حساب می‌آید. ناتو اهداف خود را در آوان ورود به افغانستان تعریف کرده بود، اما به هیچ یک از آن اهداف دست نیافت. حالا بعد از نزدیک به پانزده سال، افغانستان از نگاه امنیت تقریباً در همان جایی قرار گرفته است که بود. هیچ امیدیه‌ی بهبود وضعیت امنیتی حد اقل در آینده‌ای نزدیک دیده نمی‌شود. پروسه‌های بزرگی مانند جمع آوری سلاح، عملاً با قدرت گرفتن نیروهای شبه نظامی تحت عنوان پولیس محلی، بی‌معنا می‌نمایند. گروه‌های تروریستی حقانی و داعش و ... به شدت در حال قدرت گرفتن هستند. بخش‌های زیادی از افغانستان تحت تهدیدهای امنیتی است. ناتو در این سالها هرگز نتوانسته گزارشی از موفقیت‌های خود به مردم دنیا تقدیم کند. ناتو ناکامی‌های خود را توجیه می‌کند، ولی حمایت خود از افغان‌ها را نیز رها نکرده است. در کنار آنها مانده و به حمایت خود ادامه می‌دهد. علاوه بر این ناتو برای سالهای متعددی است که با اعلام تعهداتش در قبال افغانستان، تاکید می‌کند که کمک‌هایش برای افغانستان در قبال تعهدات افغانستان به اموری از جمله مبارزه با فساد است. اما اگر به نتیجه ننگریم، افغانستان نیز به هیچ تعهد خود به صورت واقعی عمل نتوانسته است. حاصل همه تعهدات افغانستان ساختن چند کمیسیون و بیانیه‌های مطبوعاتی و گزارش‌های صوری است، ولی عملاً هیچ اثری از مبارزه با فساد دیده نمی‌شود.

بدین صورت، ناتو و افغانستان بر خطاهای یکدیگر چشم می‌بندند و راهی را که رفته اند می‌روند. جنگ ادامه می‌یابد و ناامنی‌ها همچنان در افغانستان ثابت هستند. کمک‌های ناتو تنها می‌تواند نیروهای امنیتی افغانستان را در همین حد نگهدارد، ولی نمی‌تواند تغییر جدی در وضعیت جنگ بدهد وجود بیاورد. این مقدار کمک نمی‌تواند واقعا یک نیروی هوایی قابل اعتماد برای اردوی افغانستان به وجود بیاورد. این مقدار کمک نمی‌تواند تغییر عمده‌ای در استراتژی امنیتی افغانستان به وجود بیاورد. حجم ناامنی‌ها بسیار بیشتر از آن است که بتواند با چنین کمک‌های از بین ببرد. این مقدار کمک تنها باعث ادامه حیات دولت و نیروهای امنیتی افغانستان است. به همین جهت نیز باید به خواست افغانستان که فراتر از کمک‌های مادی باید به جنگ در افغانستان توجه شود، پاسخ داده شود. تا زمانی که به تمامی جوانب جنگ از جمله به مسائل منطقی و جهانی این جنگ توجه نشود، اگر به پناهگاه‌های تروریست‌ها بی‌توجهی شود، جنگ هرگز به پایان نخواهد رسید.

هم افغانستان باید از ارایه گزارش‌هایی که مورد پسند جامعه جهانی و نشست‌های بین‌المللی است، دوری کند و بیشتر به فکر کار علمی که نتیجه اش در افغانستان قابل دید و اثبات باشد، روی بیاورد و همه جامعه جهانی باید از برخورد سهل انگارانه با موضوع افغانستان دوری کند. سیاست‌های دولت افغانستان و ناتو در قبال جنگ با تروریسم، برای مردم افغانستان بار سنگینی بوده که بیش از یک دهه آن را بر دوش کشیده‌اند و امیدیه‌ی هم به پایان این جنگ ندارند.

اهمیت محرمت اسرار حکومتی

ناصر «کوشان»

امینت ملی افغانستان را آسانتر ساخته و خوبی می‌توانند این نهادها را در نقاط ضعف‌های آسیب‌پذیر رسانند. به گونه‌ی مثال چندی قبل حسین عملیات هوایی نیروهای افغان در واپس گیری شهر قندوز از طالبان، اکثریت از رسانه‌های تصویری بدون سرنی نگهداشتن هویت پیلوتان افغان که عملاً مواضع طالبان را داشتند مورد آماج قرار میدادند، با آنها با افشای هویت سخنان مصاحبه انجام داده که این کار نقض جدی در اکثریت از کشورهای جهان بشمار میرود.

شما اگر گزارش تلویزیونی روسی را از جریان حملات هوایی این کشور بر مواضع داعشیان در سوریه مشاهده کرده باشید، هویت پیلوتان‌شان در عملیات بصورت کامل پنهان شده و هیچگاه چهره‌های‌شان در کمره‌های تلویزیون نشان داده نشدند. حفظ و توجه به این موارد خیلی‌ها حاوی اهمیت بوده، امنیت ملی یک کشور را استحکام بخشیده و سلامت فزاینده افراد را که درین عرصه ماموریت دارند تضمین می‌کند.

امید است شورای امنیت ملی افغانستان به این موضوع توجه کرده و در صورت لزوم دید، طرزاعمال‌های را درین مورد لازم الاجرا قرار دهد.

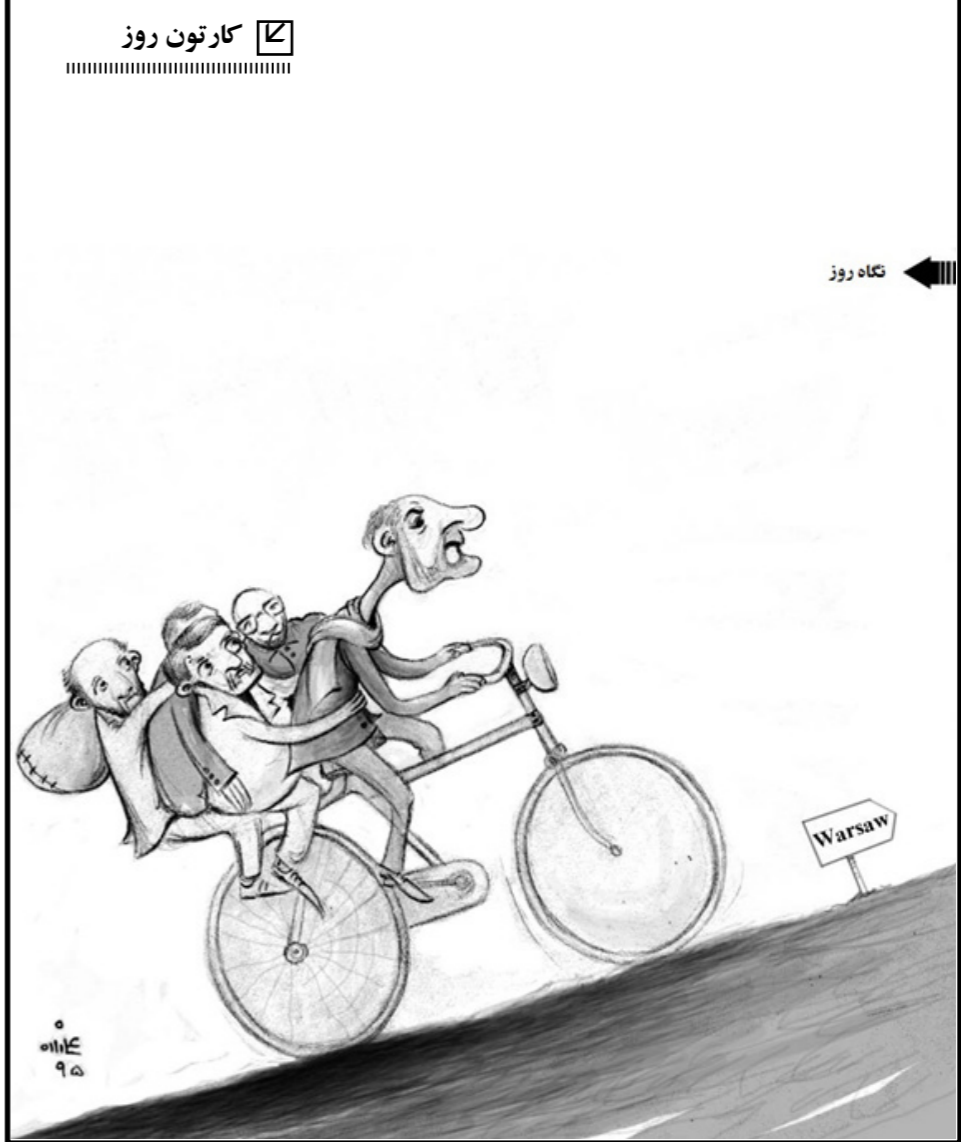
البته نباید فراموش کرد که نهاد‌های اطلاعاتی نظر به صوابدید‌شان حق همگانی کردن بعضی از اطلاعات را داشته و این امر امریکا تحقق می‌پذیرد. اکثر اطلاعاتی سری نگهداشته شده بعد از یک بازنگری دقیق، با گذشت زمان با مطبوعات و مردم در میان گذاشته می‌شود. در حالیکه در بعضی موارد تا ۹۰ دقیقه قبل از افشای اطلاعاتی و پلان‌های مطبوعاتی روسای اطلاعاتی و پلان‌های عملیاتی این نهادها به جز از چند فرد خاص در قمر سفید که باید از جریان مطلع باشند با استفاده از مکانیزم **Need to know Basis** از انتظار اکثریت مطلق افراد کلیدی سیاسی و نظامی‌ها کاملاً پنهان باقی میمانند.

در اخیر باید خاطر نشان ساخت که مراعات کردن اصل حفظ محرمت در اطلاعات دولتی توسط مسؤلین ذیربط یک ضرورت مبرم بوده و الزاماً باید از کلیدی‌ترین مسؤلین حکومتی به ظن درز کردن به بیرون محرم نگهداشته شود.

کشور بازخوانی و موشگافی شده و در صورت موجودیت ذره از معلومات که باعث خدشه پذیر شدن امنیت ملی امریکا شود، از سند نهایی موقتاً حذف شده و الی صوابدید بعدی این نهاد‌های اطلاعاتی به صورت جدی محرم باقی میمانند. چندی قبل موضوع همگانی ساختن ۲۹ صفحه محرم در راپور سنای امریکا مبنی بر دخالت افراد کلیدی عربستان سعودی در تمویل مظنونین اصلی حمله تروریستی بر نیویارک و وزارت دفاع امریکا خیلی در رسانه‌های امریکایی داغ بود. اما چون فاش ساختن یا **declassified** کردن این ۲۹ صفحه باعث تشنج در مناسبات دیپلماتیک و تجاری امریکا با سعودی می‌شود، با وجود اصرار مکرر یک عده از سناتوران امریکایی، لازم دیده شد تا همچنان کما فی سابق محرم باقی بماند. اما متأسفانه در افغانستان اکثراً بعد از هر جلسه امنیتی و اطلاعاتی در پارلمان، و کلاً هر گاه ناگاه حین مصاحبه‌های شان، پرده از جزئیات این جلسات برداشته و به عدم موجودیت قانون درین راستا از هیچ گونه پیگرد قانونی هراس ندارد. در عین حال در ایالات متحده امریکا راپور اکثریت از کمیسیون‌های حقیقت یاب سنای این کشور در موارد مختلف رویداد‌های دهشت افکنی درین کشور، قبل از نشر عامه **Going Public** توسط نهادهای اطلاعاتی و تحقیقات فدرال این

شده، هیچ فرد بشمول رئیس جمهور از تعقیب عدلی درین مورد مبرا نبوده و در صورت اثبات جرم، به اتهام خیانت ملی یا **National Treason** حبس طولانی در قبال دارد. شما حتماً از سرنوشت **Julian Assange**، **Edward Snowden**، و **Chelsea Manning**، و چند مامور اسبق اداره تحقیقات فدرال امریکا **FBI** به جرم شریک ساختن اطلاعات محرم با مراجع غیر رسمی و سازمانهای اطلاعاتی متخاصم آگاهی دارید، افراد متذکره با در نظر داشت مواد‌های مندرج قانون که در بالا ذکر شد، به حبس‌های طولیل‌المدت، تبعید خودی و محروم ساختن این افراد از امتیازات تابعیت این کشور محکوم به جزا شدند. این گونه جرایم از جمله موارد اندکی است که حتی رئیس جمهوری امریکا هم حق تبرییر افراد را ندارد. اینجا در ایالات متحده امریکا حین جلسات پاسخگویی مقامات اطلاعاتی، تمامی سناتوران و اعضای کانگرس مکلف به پایبند بودن به قانون حفظ اطلاعات محرم بوده و هرگاه جزئیات سری این جلسات را در مطبوعات و مصاحبه‌های شان فاش سازند، فوراً از طرف نهاد‌های تحقیقات فدرال این کشور مورد بازجویی قرار گرفته و به تعقیب عدلی سقود داده میشوند. در عین زمان کارمندان بازنشسته این ادارات اطلاعاتی نیز حتی بعد از دوران

حفظ اسرار حکومتی یکی از عناصر کلیدی حفظ امنیت ملی یک کشور بوده که سری نگهداشتن آن یک امر حتمی و لازمی میباشد. در اکثریت از کشورهای جهان، بعضی از بخش‌های کارهای اطلاعاتی و نظامی‌شان بصورت همه جانبه سری باقی مانده و حتی در بعضی موارد بجز از چند فرد مسؤل اطلاعاتی، با کسی دیگری در میان گذاشته نمیشود. قوانین سخت گیرانه که در اکثریت کشورهای جهان غرض فاش ساختن این اسرار توسط افراد مسؤل و مقامات ذیصلاح حکومتی در نظر گرفته

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می‌نماید.

هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی‌شود.

مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگتر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷-۱۳۷